

SZABADOS GÁBOR 2018.11.28

Miért a futballisták keresnek a legjobban?

[Még senki sem szólt hozzá. Legyen Ön az első!](#)

A címben feltett kérdést rengetegszer nekem szegezik, sokszor kifejezetten indulatosan, a magyar viszonyok ismeretében.

Hiszen hiába igaz, hogy a labdarúgás világ szinte minden táján a legnépszerűbb és így a gazdaságilag is legerősebb, ergo legjobban fizető sportág (lásd erről a [Sporting Intelligence friss felmérését](#)), ha egyszer Magyarországon a labdarúgók nemzetközi versenyképessége meg sem közelíti más sportágakét, összességében mégis ők keresik itthon is a legtöbb pénzt a sportolók közül.

Mindez különösen aktuális a sportolókra is kiterjesztett könnyített adózási forma, az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás (ekho) bérplafonjának [újabb emelésekor](#), amelynek legfőbb kedvezményezettje nyilvánvalóan ismét a labdarúgás lesz. A közvélemény azonban ezt sokszor mégis igazságtalannak érzi a többi hazai sportág nemzetközi eredményességéhez képest.

Indítsunk messziről: igazságos az, hogy a bankárok és az ügyvédek sokkal többet keresnek az ápolóknál és a tanítóknál? Melyikük végez a társadalom szempontjából hasznosabb, értékeesebb munkát?

Természetesen roppant demagógnak tűnhet így a kérdésfeltevés, és mintha egészen másról szólna, mint a futballisták fizetése, pedig ugyanarról a helyzetről van szó. Az egyes szakmák átlagos jövedelmét nem valamiféle eszmei érték szabja meg (legyen az a társadalmi hasznosság, vagy a sportolók esetében éppen az eredményesség), hanem a piaci viszonyok – ki mekkora bevételt tud generálni a tevékenységével, mennyit ér meg a munkája az őt alkalmazóknak.

Ez megmagyarázza az ápolók és tanítók problémáját, akik hiába végeznek társadalmilag roppant fontos munkát, jellemzően nem piaci körülmények között dolgoznak, nem tudnak konkrét bevételt hozni, ellentétben az ügyvédekkel és bankárokkal. Ugyanez a helyzet a sportban is: még mindig a labdarúgás a legnépszerűbb sportág Magyarországon, még mindig futballmeccsre járnak a legtöbben, futballmeccset néznek a tv-ben a legtöbben, futballcsapatok mezét veszik meg, és nem kajakosokét vagy öttusázókét. Vagyis a labdarúgás tudja messze a legmagasabb bevételt generálni.

Joggal mondhatjuk erre, hogy a futball ennek ellenére korántsem működik tisztán piaci viszonyok között, hiszen komoly mennyiségű állami pénz jelenik meg benne, akár a televíziós bevételekre, szerencsejátékpénzekre és egyéb szponzorációkra gondolunk, akár magára az ekhóra, amely szintén egyfajta állami támogatás, hiszen az államnak fizetendő közterheket csökkenti. (A taóról és a stadionépítésekéről itt most nem beszélve, mivel azok – elvben – nem konvertálódnak fizetéssé.)

Csak hogy a többi sportág esetében az állami források aránya még magasabb – a legsikeresebb olimpiai sportágainkat szinte teljesen egészében az állam finanszírozza, piaci bevételeik alig vannak. Arányaiban tehát lényegesen nagyobb az állam szerepvállalása ezekben az esetekben, mint a futballnál, ahol legalább – szinte egyedülként – van mérhető piaca a ligának és a sportágnak, vannak szemmel látható fogyasztói, akik nyilván fontos szerepet is játszanak a labdarúgás támogatottságában is. Ettől még persze releváns kérdés az állami források elosztási hatékonyságának vizsgálata, akár sporton belül, akár a sport és egyéb szférák között (lásd újra az ápolókat és tanítókat), de ez már az állami irányítás alapvető stratégiai kérdéseéhez kapcsolódik, konkrétan a sport szerepének és fontosságának meghatározásához.

Összességében gazdasági szempontból két nagy csoportba sorolhatjuk a sportágakat: az egyikbe tartozik a labdarúgás, a másikba az összes többi. Ha pénzről van szó, akkor a futball mindig kiemelkedik a többi sportág közül, nemcsak Nyugat-Európában, hanem Magyarországon is, nem is nagyon érdemes a labdarúgást más sportágakhoz hasonlítani. Idehaza persze a futballisták még mindig aprópénzt kapnak a topligákhoz képest, de az európai középmezőnyhöz valóban egyre jobban zárkózunk fel.

Itt érdemes visszatérni az ekhóra, talán az egyik legkevésbé ismert és elismert támogatásra, amelyet magyar sportklubok, és azon belül elsősorban persze a legnagyobb fizetésekkel operáló labdarúgóklubok élveznek. Hogy számszerű példával éljünk, ha egy osztrák csapatnak 10 ezer eurója van egy futballistára, akkor abból csak nagyjából 5 ezret kap meg nettóban a játékos, a többi elmegy adóra és járulékokra, míg Magyarországon az ekho révén pontosan 8500 euró kerül a futballistához. Ez óriási előny, 70%-os többlet, ami nyilván meg tud győzni sok légióst (és a külföld és az otthon között választó magyart) a hazai klubokról. Vagy hogy megfordítsuk a számítást, ugyanakkora nettó futballistafizetésekhez egy magyar klubnak elég a fenti példában szereplő osztrák klub költségvetésének mintegy 60%-ával rendelkeznie – ezzel az ekho eltünteti azt a különbséget, amelyet a Ferencváros elnöke januárban az [újévi beszédében](#) említett.

És persze az ekhóról szólva azt sem szabad elfelejteni, amiért voltaképpen létrejött: előtte a klubok marketingszerződésnek álcázott vállalkozói megbízásokkal fizették ki a játékosok jövedelmének legnagyobb részét, konkrét adócsalást hajtvá végre ezzel, amit az állami hatóságok persze soha nem firtattak. (Ahogy az ötvenes-hatvanas években is úgy oldották meg a sportolók jövedelemkiegészítését, hogy a határon nem volt vámvizsgálat, vagyis mindenki szabadon csempészhetett.) Az ekho tehát a fizetések kifizetésében nélkülözhetetlen szerepet játszott – szomorú viszont, hogy erre egyáltalán szükség volt, és csak így lehetett megoldani.

A legjobb megoldás persze egyértelműen az lenne, ha a Vidi idei nemzetközi kupaszezonja vagy a válogatott 2016-os Eb-szereplése válna megszokottá – és akkor senkit nem zavarnának a fizetések